

Helena, Mellerud

ID: 6756 · Usikker position

www.vragguiden.dk/vrag/6756



Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84

58:40,817N 12:39,099E

ED50

58:40,846N 12:39,178E

Dybde (top)

Ukendt

Dybde (bund)

Ukendt

Stævnretning

Ukendt

Afstand til kyst

57,1 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L2022:3992 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 12-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 58:40,817N 12:39,099E **Område:** Mellerud, Västra Götaland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/5c51fc79-6093-407b-87b1-b6b2ebb8cf34) ### Dansk sammendrag Arkivoplysningen fortæller, at den træbyggede sejljagt Helena forliste den 9. november 1825. Skibet afgik fra Göteborg den 31. oktober med 100 tønder sild og 80 tønder salt bestemt for Jönköping og nåede Vänersborg om aftenen den 8. november. Næste dag fortsatte det i en svag sydsydøstlig vind, som tiltog til fuld storm. Besætningen bjærgede sejl, tog klyveren ind og rebede fokken, men måtte føre storsejl og den rebede fok for om muligt at nå havn ved Västra Eken inden aften. Da Helena blev læk og ikke kunne holdes læns, søgte man i stedet mod den nærmeste havn ved Dalbergså. Uvejret tvang besætningen til at stryge alle sejl og lade skibet løbe læns for top og takkel. Under indsejlingen kunne det ikke manøvreres, og hverken kvast- eller stageafmærkning var synlig. Kl. 11 stødte Helena mod det nordlige grund, hvor kvastprikken plejede at stå. Efter tre stød gik skibet over klippen og sank straks; skipperen og sømanden Christoffer Olsson reddede sig med nød og næppe i jollen. Skipperen rejste samme dag til Vänersborg for at anmelde forliset. Ved hans tilbagekomst var 39 tønder sild allerede bjærget, og efter flere dages arbejde med både og mandskab lykkedes det i alt at redde 98 tønder sild. Søforklaringen er underskrevet af skipper Per Halfvardsson og Christoffer Olsson. Vraglokationen ved Hjortens udde er en arkivoplysning og er ikke fysisk undersøgt under vand. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Arkivuppgift om fartygsförlisning. Jakten Helena, 1825-11-09. **Alternative navne:** - Helena **Orientering:** Hjortens udde. N. grundet där kvastpricken stått. "Gick över klippan" **Placering:** Under vand **Tradition:** Sjöförklaring given av skepparen A. Halfvardsson över vad som passerat på resan med jakten "Helena" lastad med 100 tunnor sill, 80 tunnor salt från Göteborgs distinerad till Jönköping. Sedan lasten var intagen avseglade e vi den 31 okt. 1825 från Göteborg med ett i alla avseende över och under däck försvarligt conditionerat fartyg och fortsatte utan att något anmärkningsvärt inträffade till den 8-de nov. då vi mot aftonen ankomme till Vänersborg Den 9 avseglade vi från Vänersborg under SSO laber vind till tagande till kultje. Vinden ökade fram på dagen till full storm, varför vi såg oss föranlåtna bärga segel, togo in klyvaren och revade focken, funno oss dock nödsakade att föra storseglet och den revade focken för att om möjligt före kvällen hinna in till Västra Eken och där få hamn. Förmärkte dock att fartyget blivit läck så vi ej kunde hålla henne läns. För att rädda liv, fartyg och last beslöt vi att söka närmaste hamn och höllo i sådan avsikt ned mot Dalbergså. Vi nödgades dock stryka alla segel emedan ovädret var allt för svårt ock svårigheten att kunna hålla fartyget läns. Måste således segla fördevind för topptackel men som vi vid inseglingen till förutnämnda Dalbergså ej kunde manöverera fartyget utan segel och synnerligast i avseende därtill att ingen varken kvast eller slätprick var synlig, hände att fartyget kl. 11 fm. olyckligtvis törnade mot norra grundet där kvastpricken vanligen stått. Fartyget stötte där tre gånger och gick med sista stöten över klippan, varpå det genast sjönk under vattnet och vi med möda kunde rädda oss i jullen. Samma dag avreste jag till Vänersborg och ditkom f ö ljannde dag, anmälde händelsen för

borgmästaren men blev nekad beedigande av min förklaring i anseende till at t jag saknade prästbevis, blev därför nödsakad uppskjuta förklaringen till min hitkomst. Emellertid hade min kamrat redan gått i författning att påbörja bärgningen av lasten så att vid min återkomst till strandningsstället 39 t;r sill redan voro upptagna . Efter flera dagars arbete med tillhjälp av båtar och folk lyckades det oss omsider bärga 98 t;r sill av lasten. För alla följder av vad sig sålunda vid denna resan hänt och som av mig och min kamrat ej kunnat förekommas får jag under anmälan om högtidlig protest emot sjön härmed på det kraftigaste förbehålla mig frikallelse från allt ansvar under påstående att av verderbörande herrar assuradörer eller eho det tillkomma kan söka full ersättning för all den kostnad, skada och förlust för mig såväl som rederiet för jakten Helena, även som herrar godsägare genom ovannämnda olyckshändelse drabbat, varjämte anhåller att jämte min kamrat sjömannen Christoffer Olsson, som var i tjänst å fartyget under resan edeligen få fästa sannfärdigheten av vad ovan anført är och att därefter bekomma notariebevis. - Per Halfvardsson•; skeppare - Christoffer Olsson, sjöman . **Antikvarisk vurdering:** Ingen antikvarisk bedömning **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Oplysning om et muligt fund; lokationen er ikke bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Segel - Material: Trä **Publiceret:** 28-06-2022 **Senest ændret:** 28-06-2022 **Registreringsgrundlag:** Sjøkort **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargin:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 25 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 12-09-2026